

पुर्खा दयक तकगु सम्पति, मीगु कला व संस्कृति
पिकाक-स्वप नगरपालिका



पुर्खा दयक तकगु सम्पति, मीगु कला व संस्कृति
स्वप पौ



भी.आई. लेनिन

नेपाल संवत् १९३९ कछलागा/२०७५ मंसिर/ 2018 December/ ल्या:२, दाँ: १

; DkfbSlo

मदिइक सुसाकुसा याडं तुं च्वनेमः

ख्वप नगरपालिकाय् जनप्रतिनिधित त्याक वाड ज्या न्ह्याकसानिसें बःछिया छक सफाइ अभियान न्ह्याक च्वंगु अःतकं मदिनि । २०७४ श्रावण १ गते निसें '१ गते व १५ गते' बःछिया छक याड वयो च्वंगु उगू बांलागु अभियानसं जनप्रतिनिधिधिपुं नगरपालिकाया कर्मचारीपुं मवसिं मगागु व्यवस्था नपां उगु थाय्या थी थी पुचः क्लब, कासा पुचः, पुस्तकालय, दाफा, भजन नपां त्वालया पासापिसं नं ग्वाहाली याड वयो च्वंगु खः।

थुजगु पुण्य व च्वछाय् बहगु ज्यायाता छम्हुचा मन् तयसं थःगु नां तयता जक याड च्वंगु धाय्गु द्वपं ब्यूसं नगरपालिकां थःगु लागाय् च्वंगु सांस्कृतिक, पुरातात्विक व ऐतिहासिक महत्त्वया पुखु, देगः ल्वहँहिति, चुक, बहः सुचुकुचु याय्गु ज्यायाता त्वः मफिइक याड वयो च्वंगु ज्या खं अजपुं मन् तय्गु म्हुतु प्वः तिड ब्युगु दः।

सुचुपिचुकुकेगु ज्या नगरपालिका व जनप्रतिनिधि तय्गु जक मखु फुकक नगरवासी तय्गु नं खः धाय्गु खँ जनतातयता ध्वाथुइक कानेता थी थी थासय् थी थी इलय् मुनेज्या व कानेज्या याड वयो च्वंगु खः। श्व सभ्यताया चिं नं खः।

थुजगु ज्याभ्वःमध्ये सल्लाघारी १ या रानी पुखुली जूगु सुसाकुसा ज्याभ्वः स जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, शिक्षक विद्यार्थी, सिपाही वहे थाय्या थी थी पुचः या पासापुं आपालं सहभागी जुयो सुसाकुसा याड द्यूगु खः। येया रानी पुखु स्वयो पीदाँ (४० वर्ष) न्ह्यौं जुजु जगज्योति मल्लं दयकगु उगु ख्वपया रानीपुखुली घाँय्खं तपुयो पुखु हे मदयो वानिला धाय्थं च्वंगु पुखु याता ख्वप नगरपालिकां नक्सा डिजाइन व लगत इष्टमेट याय्गु ज्या याड च्वंगु व प्रदेशसभा नं वहे पुखुया ल्हवने कने याय्ता १ गु करोड दां विय्गु क्वः छिय धुकगुलिं पुखु मथां हे न्हपा याय्थं हे च्वंक ल्हवनि धाय्गुलि नगरवासीतयसं आशा व विश्वास याड च्वंगु दः।

चुनावया इलय् जनप्रतिनिधिपिसं जनताता ब्युगु बचं छसिकाथं पू वांक हःगुलिं जनप्रतिनिधि पिनिगु विश्वास अप्वयो वड च्वंगु दः। नगरपालिका सुसाकुसाया ज्याभ्वः मदिइक न्ह्याक यंके फय्मः । शुभाय् ।

पिकाक- ख्वप नगरपालिका/सम्पादक-आशाकुमार चिकबञ्जार/थाकू-भक्तपुर अफसेट प्रेस

फोन ल्याः - ०१-६६१००९६, ई-मेल - bhaktapurmun@gmail.com

जनप्रतिनिधि पिन्ता छुं छुं सुभाव

भीगु देया स्थानीय निकायया इतिहास प्वल स्वयगु खःसा १५ दा तक जनप्रतिनिधित मरु बले न्हिया न्हिथंया ज्या खय् जनता तयसं तस्कं मछिंक जुयमाल । उगू इलय् ऐन कानुन स्वयो कर्मचारी तयसं ज्या साने मफःगु जक मखु जनता तयगु मति नपां ज्वः लाक ज्या साने मफगुलिं जनता तयसं दुःख स्यूगु खः। सिन्हंतिक ल्ययोःपु राजनीति नेता व कार्यकर्तात व दरवारय् च्वड च्वंपुं शासक तयसं जनताया धात्थें खःगु समस्या थुइके मफुसेलीं ८० प्रतिशत (सच्छिखय् चय्ब्व) ज्या लिकुड च्वन । छुं छुं इमानदारपुं कार्यकारी अधिकृत व



हानेबहम्हा नेमकिपाया नारयो भाजु नारायणमान बिजुक्छे (रोहिता)

कर्मचारीपिसं जनताया सेवा यायता हच्युगु नं खाने दः। १५ दाँया उगू ख्युंगु ईलय् अप्वः धाय्थें कर्मचारी तयसं थःगु कर्तव्य लुमांकल । थःमनं ह ज्याड साने फैगु संभावनानं मरु । नपां ऐन कानुन नं थुगु पक्षखय् मरु । उगु इलय् अप्व धाय्थें कर्मचारी पिसं लिभः पाड, कार्यालयया इलय् छेंयाय्गु ज्यायाड, देड, म्हेत ई फुकगु खाने दः। छुं छुं कर्मचारीतयसं धःसा च्वय् च्वय्थेंक आखः ब्वड थःता सक्षम याड यंकल । गुकि अमिगु मति अप्वः धेबा काय्गु, अप्वः सुविधा काय्गु मखुसैं थी थी ज्ञान कायो यक्व सय्के सिइकेगु मति खः। नपां गुलिं कर्मचारी तयसं मज्युगु ज्यायाड, कानुनया हवः प्वः लुइक अनियमित ज्या याड धेबा नय्गु ज्या यात । थ्वहे मौकाय् कमे याय्गु नसाचा लुइकल । थःज्युसा संसारज्यु धाइपुं कर्मचारी तयसं थः राष्ट्रसेवक धाय्गु लुमंक देश व जनताता भाड्ग लाड जुल ।

पञ्चायतया इलय्या जनप्रतिनिधि प्रजातन्त्र लिपाया ८० प्रतिशत (चय्ब्व) जनप्रतिनिधिपिसं विष्णुमति,

बागमती, मनोहरा, खुसी सीथय् अले स्वनिगःया खुसी सिथय्या (पतीं) छयः (जग्गा) बुँ कानून लाहातय् कायो कानुनय् मिले मजुसां हे गां-गामय् व जिल्लाया जाली फटाहा तयसं थःगु लाहतय् लाकल । गुकीं याड नपाःया जनप्रतिनिधि तय्गु ख्वालय् हाकुगु दाग किकल । उकिं लिपाया नकतिनिया 'गणतन्त्र नेपः' धःगु भीगु दे या संघीय व स्थानीय तहया चुनावय् पदाधिकारी तयसं दे व जनताया पीर, मर्का, दुःख मथु । थः हे नय् थहे त्वनें धाधां थःता जक आर्थिक फाइदा जुइगु

ज्यायाता थःगु जीवनया उद्देश्य भःपियो यागु ज्या खं राजनैतिक बन्दोबस्त हे विवादय् लात । अले राजनीति खँगवः हे भूट, घृणा, गुण्डागर्दी, भाः पिल । ठेकेदारतयसं दुरुन्धयाय् दःम्हा मँचाथें याइगु ताय्कल ।

थुजःगु उखेस्व थुखेस्व मरुगु अन्यौल व विवादया दश्वी नं भीपुं (नेमकिपाया) जनप्रतिनिधिपिसं निःस्वार्थ रुपं जनताया सेवा याड भायो च्वंगु खाँ च्वछाय् बहःजु । थः परिवार, थःथिति फुक्क सिनं याकचा जुयां समाजया मछिं मभिंगु तांके फैला ? दक छिकपिनिगु आजुई पंगःथानेफ ! । याकचा जूसां जनताया निंतिं तस्कं लीमलाक जुयमालि बलय् थः नपां प्रतिद्वन्द्वी जुयो देशय्, गामय् अले जिल्ला व निर्वाचन क्षेत्रय् वपिसं लाख भाराभुरु करोड चानचुन धाधां जनताता भाड्ग लाडा जिलाला, ठेक्कापट्टाखय् थ्याखुयो मखय्क नयां जिलाला अले विभिन्न एन.जी.ओ विदेशी पाखें जूसां खय्कं मखय्कं धेबा कमेयागु खानीबले थःगु नं लाँपु हिलें मालिला धाय्गु मति वाने फः । उब्ले छिकपिसं मानव समाज

या विकास, रुसया अक्टोबर क्रान्तिया ज्यापू ज्यामितय्गु आन्दोलन, चीन, क्युवा, भियतनाम व कोरियाय् जूगु जनताया क्रान्तिकारी संघर्षया खाँ-छिता मनय् मखुथें याय् तांपु थःथिति पासाभाइ, मतदाता व जनतातय्ता कानेगु ज्या यात धःसा मिखा कांकेगु थें जुई । ल्वय्या वास थें जुइ ।

अथे हे जोगीजुय्ता मखु दां कमेयाय्ता हे राजनीति साडागु धाइपुं छिकपिनिपुं प्रतिद्वन्दीतय्सं छिकपिंता मिखाया धू भपियो छिकपिनिगु विरुद्ध्य खगुं मखुगु खाँ सेनाया कमान्डर इन् चिफ, प्रहरी महानिरीक्षक, गुप्तचर विभाग, आइजीपी, मन्त्री व सचिव पिन्थाय् चाकडी याड खाँ कानीपिनिगु ज्या खं छिक पुं थजपुं इमान्दार जनप्रतिनिधितय्ता मछिंके यो । वहे मभिंगु मति दपिसं अमिगु अपराधी ज्या तपुय्ता छिक पिनिगु ज्या खय् पंगः थाड सरकार व विदेशीतय्के धेबा फ्वड अमिगु ज्या तप्येकी । गरिब ज्यापु ज्यासीतय्गु जग्गा अधिग्रहण याय्गु ख्याच्चः बियो, भांग लाड आवास क्षेत्र, नगर विकास या थी थीं नां बियो जनता तय्ता थायबाय् मद्यक थड छ्वेगु ज्या याई । अथे हे विदेशी तय्गु धेवा नयो भीगु देशय् हाली मुहाली याकेता अमिता लसकुस याई ।

म्हेग याय्पुं देशय् ठगे याड नइपुं पञ्च त लिपा कांग्रेसया ख्वःपाः पुयो जनतातय्ता ख्याइपुं, अले एमाले वा एमाओवादीया 'कामरेडया' नं फियो गणतन्त्र व समाजवादयाता सःगालय् फी पुं अपराधी व बेइमानी त नपां छिकपिसं राजनैतिक व सैद्धान्तिक संघर्ष याय्माली । भीगु दे या नं जक फियो विदेशी पुँजी दुता है पुं हाकुमतिया दलालत नपां ल्वाड च्वंपुं जनताया संघर्षखय् पाँच्युच्युं छत्तिंहे थाकुमचसें, मग्यासें, भिपुं जनप्रतिनिधितय्सं जनताया सेवाखय् हचिलिगु हे थःगु कर्तव्य भःपियमः ।

चुनावया इलय गथें जनताया छें छें भायो भोट फ्वँ भःगु खः अथेहे छें छें भायो नय्गु, त्वनेगु, टर्चलाइट, मोबाइल अले खामय् तयो धेबा इड ब्यूपिन्ता त्याक छोगुलिं अः बजार भः थिके जूगु, कर अप्वः कगु, मभिंगु सामान नपां नसा त्वसाखय् छ्यासा दःगु सामान

म्युगु खाँ थुइक वियमः नपां देशया परिस्थिति नं जनता तय्ता काँ काँ वनेमः ।

जनप्रतिनिधि पासापिसं सुथाय् सुथाय् चाहिल थःथःगु त्वालय् वडाय्, चुकय्, लाँय गःद्व ल्हाय्गु, धः स्येंथाय् ल्होंकेगु, फोहर मुड खः थाय् तयगु नपां त्वनेगु नाःया विषय ध्यान तयो थुजागु मद्यक मगागु विषयया ज्याखय् जनतातय्ता सचेत यायां वानेमः ।

लाँ थिइकया छेंयाय्पिन्ता फलय् थःगु सामान तलकिं लाँजुव तय्ता मछिनिगु जक मखु । थःहे मन् अले मचात नं ट्रिपर, ट्रक व मटरसाइकलं क्यली । उकिं इलय् हे वयकपुं नपां ल्हल्लासल्हायाय् मःगु खाने दः।

भीपुं जनप्रतिनिधि पासापुं मेपुं जनप्रतिनिधि धःपिसंथें चुनावे हवलागु धेबा न्ह्याथेयाड जुसां लिफेनेगु मतिं विकास निर्माण याय्गु धेबा नैपुं जुय मज्यु । राजनीति धाय्गु बने ज्याय्गु मखु । जनप्रतिनिधित बञ्ज मखु । भी जनप्रतिनिधितय्सं जनता दथ्वी वड श्रमदान व चन्दा कायो ज्या साने सय्के मः ।

न्ह्यागु नं ज्या याय् न्हयो व ज्या याय् धुंक जनता तय्ता काड फुक्क ज्या याय् परिणाम न्हय्कं स्वय्थें छर्लङ्ग याय्मः । पारदर्शी याय फःसा जनतां विश्वास याइ ।

जनता तय्ता भाड्गु लाइगु, सितिकं सामान बिइगु धेबा इड ब्युगु खाँ कांकां जनतानापं सतिड ज्या साने मः । मखुसा अमिता खुय हःगु सामान वियो खुँ मुद्दाय् लाकेता नं लिफ स्वइमखु ।

खुँ भन् भन् अप्वः दयो वगु लिं थःगु नपां जलाखालापिनिगु छें नं वाचाय्क स्वयमःगु खाने दः। न्हूगु ख्वःया मन् त खाने दतकिं अमिगु चिबः काकां होस यड च्वनेमः ।

प्रमुख जिल्ला कार्यालय न्यड जक न्हूपुं मनुतय्ता देरावियमः । गुम्हां गुम्हां पुलिसया भेषय् नं वय् योगुलिं तुरुन्त जिल्ला प्रहरी कार्यालय फोनं न्यड जक डेराय् तय्मःगु खाँ कांकां वानेम ।

जनप्रतिनिधि पासापुं जनताया सेवक जुगुलिं पेखें मिखा दय्क चां न्हीं होश याड जुय मः।

अक्टोबर क्रान्ति व थुकिया महत्व (म्)

(का. रोहितया सफू अक्टोबर क्रान्ति व थुकिया महत्व पाखें भाय् हिलागु)

रुस्य् जूगु अक्टोबर क्रान्ति १०० दचा ँ फुत अथे नं थुकिया महत्त्व कम मजु नि । क्रान्तिया नितिं अः नं थ्व तस्कं ज्यालगे जूगु खाँ लेनिनया धापु काथं 'शासित वर्ग न्हपायाय्गु थें अवस्थाय् च्वने मन्मदुगु व शासक वर्ग न्हपा याय्थें अःपुक शासन याय मफैगु इलय् क्रान्ति जुई ।'

रुसी समाजवादी क्रान्तिया नितिं गजगु परिस्थिति वयानिं क्रान्ति जुला धाय्गु खाँ थुइकेगु तस्कं आवश्यक जु ।

- १) क्रान्ति न्हयों आनायापुं जनता त ६५ प्रतिशत तस्कं चिमी नय त्वने याय् नितिं हे तस्कं थाकु ।
- २) स्वीद्व जमिनदार तय्गु लाहातय् छगू करोग स्वयो अप्व : किसान तय्के दःक्वति बुं दःगु ।
- ३) छगू करोड पीगू लाख मनू तय्ता ज्याखं लिकायो सेनाखय् भर्ना याय् यंकगु ।
- ४) बुँज्याया नितिं छ्यलय् मःपुं साँ, वासाँ (गोरुं) नं सेनाया ग्वाहालीया नितिं छ्यःगु जुल । गुकिं बुई ज्या सानेता तस्कं मछिड किसान तय्ता दुःख जुल ।
- ५) ज्यामी (मजदुर) तय्ता ज्याखं लिकायो सेनाखय् यंकालिं कारखाना बन्द जू जुं वान ।
- ६) यातायातया बन्दोबस्त याय् मफयो सरकार असफल जुजुं वान ।
- ७) देया थाय् थासय् नयगु पुनेगु वस्तुत थ्येंके मफयो भोकमरी जुसेलिं सरकार असफल जु जुं वान ।

१९१७ या जनवरी महिनानिसें हे ज्यापु ज्यामि

तय्सं असन्तोष पोंक थःगु तःसिकं कष्टपूर्ण जीवन हाने मःगु पाखें मुक्ति जुयगु मतिं च्याघौ (आठघण्टा) या ज्या व मेमेगु सुविधा या माग तयो हड्ताल व प्रदर्शन न्हयाकल ।

१) १९१७ फेब्रुअरी तक्या दुने ८० प्रतिशत मजदुर त छप्पा जुयो २ लाख मजदुर तयसं हड्ताल व प्रदर्शन खय् ब्वति काल ।

२) गां-गामय् नं किसान त सामन्त व जमिन्दार तयगु विरुद्धया दड वल । अमिगु भकारी तछ्याड वा इड काल । जग्गा कब्जायात । दरवारय् मि तयो बिल ।

३) २७ फेब्रुअरीतक खय् ६० हजार सिपाही त सरकारया विरोध याड जनता नपां मिले जुवान । सरकारी मनू त, मन्त्री, जर्नेल तय्ता ज्वड जनताया हःने हल । जेल तछ्याड क्रान्तिकारी पासापिन्ता त्वतक हल ।

अले जार सरकार मन्त करेन्स्कीया पूँजीवादी सरकार

वल । व सरकारं नं ज्यापु ज्यामी तय्गु माग पुवांके मफुत । युद्धयाता त्वतके मफूसेलिं आन्दोलनय् हचिल च्वंपु ज्यापु ज्यामितय्गु हड्ताल व प्रदर्शनखय् गोलीं कय्क पूँजीवादी सरकारं अमिता स्याड बिल जमिनदार तय्गु जग्गा कब्जा यापुं किसानतय्ता धम्की जक मखु ४०० म्हा स्वयो अप्वः ज्यापु ज्यामितय्ता गोलीं कय्क स्याड बिल । तर प्रतिक्रियावादी तय्गु दमनं क्रान्तिकारीत मग्या । भन् सशक्त संघर्ष हज्याकल ।



१) छसिकाथं १९१७ अप्रिल महिनाय् किसान संघर्ष २०५ (न्येसव डाक) लच्छि लिपा मे महिना तकखय् ५५८ व जुन महिना तकखय् ११२२ आन्दोलन यात । गां फुक्क किसान तय्गु ल्हाति लाकल ।

२) अप्रिल महिना तकखय् ८०० गु कलकारखाना बन्द यात । १ लाख ७० हजार मजदूरत ज्या मदय्क चवने मःगुलिं ज्याया बन्दोबस्त याय्या लागिं मजदूर समिति त निस्वान ।

३) प्रतिक्रियावादी दमनया विरोधय् थःगु थासय् थमनं हे शासन चलेयाय्गु मतिं ६२ गु शहरय् २ लाख लाल रक्षक वा स्वयंसेवकत छपाछधि जुल ।

पूँजीवादी सरकारं जनताया नय-पुनेगु व्यवस्था याय् मफूत, जनतायाता मःगु यातायात व्यवस्था याय् मफगु जक मखु अर्थतन्त्र हे अखेला थखेला मन्त । थथे जुगुलिं रुसय् १९१७ या अक्टोबर समाजवादी क्रान्ति जुल ।

थुकिया अनुभव कायो लेनिनं धायो दिल - क्रान्तिया निंतिं अन्तर्राष्ट्रिय परिस्थिति ज्या छिने मः,

जलाखाला देया परिस्थिति नं क्रान्तिया निंतिं ज्या छिं गु जुयहे मः ।

अक्टोबर क्रान्तिया इलय् पूँजीवादी दे त थः वं थवय् छखे पाखे खःसा जर्मनी, अष्ट्रिया, हंगेरी व इटली मेदखय् लागु खः। रुस थःहे जर्मन नापं ल्वापु खय् तःकेड च्वंगु खः।

१९१७ या फेब्रुअरी तकखय् रुस याय्पुं शोषकतय् दथवी ल्वापु जुयो छप्पा जुय मफूसेलीं फेब्रुअरी क्रान्ति जुल । अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिक्रियावादी त थवं थवय् ल्वाड तः त केड च्वंगुलिं रुसया अक्टोबर क्रान्तियात क्वत्यल छोय्या निंति काचाक्क छप्पाजुय मफूत ।

पूँजीवादी देया ज्यामी तय्सं हे रुसया मजदूर तय्गु समर्थनय् थःगु देशय् विद्रोह यात । युरोपया थी थी थाय्या जनता तयसं युद्धया विरोध याड थःगु देया सरकार तय्ता थःगु देशय् दुनेया विद्रोह व संघर्षखय् तःकेक तयो रुसया क्रान्तियाता ग्वाहाली यात । अले १९१७ या अक्टोबर क्रान्ति सफल जुल ।

घरजग्गा करखय् छुटया विषयले स्वप नगरपालिकाया सूचं ।

खप देय् या दाजुकिजा तताकेहे पाखें वःगु सुभाब अनुसारं खप नगरपालिका नं. आ.व. २०७४/७५ निसें घरजग्गा करखय् ५० प्रतिशत छुट बिय्गु निर्णय जुगु काथं थव हे वडगु २०७६ असार मसान्ततक कर पुल दिइपुं सकल नगरवासीया छुटया सुविधा बिय्गु खाँ ब्याक चवडा ।

इलय् हे कर पुलः छुटया सुविधा कायः दिशं । श्रीगु खप देय्या विकास निर्माण व शिक्षा, स्वास्थ्य न्हयो ज्याको ग्वाहाली यड दिशं ।

सरकारं अपराधीतयता ध्याय् म्वाकः (संरक्षण याड) च्वना

हने बहम्हा प्रेम सुवालजु



नेपा देशय् बुयवं हे नागरिकता वियमः धाय्गु नियम संविधानं लिकाय् मःगु खः। सांस्कृतिक बाजागाजा नपां न्हँद ज्यालीखय् भांयो दीपुं सकसितां न्हँद १९३९ या भिन्तुना । नेपालभाषा साहित्य तःमुंज्या फुक्क जातजाति व भाषाभाषी तय्गु मंकः दबु खः। ३८ गूगु नेपालभाषा साहित्य तःमुंज्याया दबुली थी थी विद्वान पिन्सं नेपालभाषा नपां खय् (नेपाली) भाय् व साय् (तामाङ) भाय्या साहित्य ब्वनेज्या नपां न्वचु नं बियो द्युगु खः। भाय् व संस्कृति मन्या सभ्यताया विकासया ताकी (त्वाथः) खः । नेपः दे चिच्याधांगु दे जूसां भाय् व संस्कृतिया तःमिगु दे खः। ख्वप देयाता यचुपिचुगु सांस्कृतिक नगर, विदेशी पाहाँ (पर्यटक) त मवसिं मगागु गन्तव्य थाय् व शिक्षाया मूथाय् (केन्द्र) दय्केगु भीगु मंक आजु खः। सांस्कृतिक नगर, विज्ञान व प्रविधि नपां हज्याइ । गुकिं फय् खाँत मदयो वानि । ख्वप नगरपालिकां न्ह्याक च्वंगु कलेजय् देशादेछिया ब्वनामिपुं ब्वडः च्वंगु दः। उकिं भीसं धाय्फया ख्वप नगरपालिकां देशयाय्गु हे सेवा याड च्वंगु दः।

संविधानय् ८ गू तगिं ((आधारभूत तह) तक धेबा म्वायक निःशुल्क व मब्वंकसिहे मगागु अनिवार्य शिक्षा नपां १२ गू तगिं (माध्यमिक तह) तक धेबा पुले म्वाय्क निःशुल्क (सितिं) ब्वने दैगु अले मां भासं ब्वकेगु खाँ क्वछय्गु खः। तर सरकारया भाला कुबिय च्वंगु पार्टी तय्सं ऐन खय् निजी ब्वनेकुथित ल्यकं तुं तय्गु संविधानया अखगु दफा त तान । थ्व जनताता भाङ्गु लागु हे खः। ऐनखय् देसं पिने ज्यासांके छोगु लजगाः अर्थात् वैदेशिक रोजगारयातानं राज्यं रोजगार बियागु दक नां बिल । थ्व नं जनताता ध्वँलागु हे खः। नेपाया ल्यासे ल्याम्हो तय्ता थःगु देशय् हे ज्या बिय मःगु खः। मेगु देशय् वांपु हिं पेम्हा डाम्हा सिपुं मनूतय्गु लाश हयो च्वंगु दः। खाडी मुलुकय् कुवेत धःगु देशय् देया सरकारे च्वंपु राजनीति व प्रशासनिक मनूतय्सं भीगु देया म्हाय् मस्त च्वलेचा फैचा थें मियो तःगु दः। सरकारं हे प्रतिवेदनया लिधंसाय् अपराधी तय्ता कारबाही याय् मःगु तर मया । नेमकिपां थुकियाबारे संसदय् जक मखु सडकय् नं सःततं वयो च्वंगु खः।

बजार भः तस्कं थिके जुल । सरकारं थुकि बांलाक अनुगमन याड च्वंगु मरु । खः थें डांक यागु अनुगमन जनतां उलि यां ताय्क च्वंगु मरु । कर्मचारी तय्ता लच्छिया भत्ता द्दछितका ताड बिल । तर बजार भः २५ ब्व (प्रतिशत) स्वयो अप्वः थाकाल । सरकारं लुँ याय्पुं तः तः धि पुं डा धः पुं हाकुबञ्ज, मखय्क छवाय् नै पुं तः तः धांपु खराब ठेकेदारत व वैदेशिक रोजगारया नामय् देया ल्यासे ल्याम्हो तय्ता च्यो-भ्वातिं थें मिय् यंकिपुं म्यानपावर कम्पनी या मनूतय्ता छुं नं कारबाही याड च्वंगु मरु । सरकारं अपराधी तय्ता छाय् संरक्षण याड तःगु ? गृहमन्त्री लुँयाय् हाकुबञ्ज तःहिम्हा डयाता ज्वनेगु,

खराबपुं ठेकेदारतयूता कारबाही यायूगु नपां मचाम्हा निर्मला पन्तयाता बलात्कार यायू धुंक स्याड तकपू अपराधी तयूता ज्वड कारबाही यायूगु धःगु स्वला दत तर अतकनं छुं हे यागु खाने मरु । अथे जूगुलिं थव नेकपा सरकार जनताया सरकार मखु ।

भीसं दार्यँ दाँसं मास्टर जगतसुन्दर मल्लया भूवातां (सालिक) खयू स्वमः क्वखायूक न्हूदया लसतायू वयक याता सम्मान याड वयो च्वडागु खः। वयक नं 'मां भासं आखः ब्वंकसा मथां आखः सइ' धायो द्यूगु खः। नपां अंग्रेजी भायूया खँवधुकु, इसपं दयूकतःगु बाखंयात (अनुवाद) नेवाभासं भायू हिला दिल । राणा शासक चन्द्र शमशेरं वयक याता नेवः भासं आखः ब्वंकसा जेल्य (भ्यालखानायू) कुनेगु तक धम्की बिल । अथेनं वयूक छतिहे लीमच्यूसें थःगु ज्याभूवः न्हयाकतुं यंकल । अःयायूगु ऐनखयू नं थःगु मां भासं ब्वंके दैगु धायूगु खाँ दःगुलिं सामाजिक विषय नेपाल भाषां ब्वंकसा बांला जुई ।

सरकारयू वां पुं पार्टीतयूसं बुःगुया लिधंसायू (जन्मया आधारयू नागरिकता बियगु धायूगु खाँ संविधानयू च्वत । भारतनपां खुला सिमाना जूगुलिं बुगुया आधारयू नागरिकता वियूगु खाँ पायूछि मजु, गुकिं भीता फाइदा याइ मखु । भारत या दरभङ्गाया प्राध्यापक मुकेशकुमार सिंहं थःगु सफूति ४० गु लाख भारत यायूपुं मनू तयसं

जन्मया आधारयू नेपाःया नागरिकता कायूधुंकुगु खाँ च्वयो तःगु दः। नेपःया ख्याली प्याखं म्वः तयूसं सरकारयू वापुं नेता तयूता भारतया लकां तलुवा दक ध्याचु नकगु खः। दुई तिहाई बहुमत दःपुं सरकारया नेता त बुंख्याचा थें जुयो च्वंगु फुकक सिनं स्यू । चुनावयू भवय नक, ध्यबा इड, थी थी सामान त बियो त्याक सरकारयू वापुं लेन्दुप दोर्जे थजपुं नेता तयूसं भीगु दे सिक्किम यायू तांगु खः। उकिं थव सरकार पञ्चायत व कांग्रेसथें हे, खः धःसां छुं मपा ।

उद्योगमन्त्री मातृका यादवं न्हापायायूपुं उद्योगमन्त्री तयसं उद्योगी व व्यापारी तयूके चन्दा कायो, कमिसन नयो सार्वजनिक संस्थात निजीकरण यागु खाँ संसदयू नुवागु खः। दे व जनतायाता भिं जुइगु ज्या यायू मफूम्हा सरकारं राजीनामा यायूम । बालुवाटार, सिंहदरबार व शितल निवास ठग तयूगु जालयू लाड च्वंतले जनताया भिं जुइमखु । जनद्रोही तयूता सांसद व मन्त्री पद वियू हे मज्यू । संविधान संशोधन हे यायूगु खः सा जन्मया आधारयू नागरिकता वियूगु प्रावधान खारेज यायूम नपां फुकं प्रदेश हिमाल, पहाड व तराई नपां थ्याक दयूके मः। शुभायू ।

(नेमकिपाया सचिव व हनेबहम्हा सांसद प्रेम सुवाल जुं २०७५ कार्तिक २२ गते तःमुंज्याया न्याली लिपा बियो द्यूगु न्वचु)



तःमुंज्याया न्याली लिपा जुगु सभायापुं सहभागीतः

नेपःया विकास याय्गु खःसा न्ह्याब्लें मेगु देशया भरे चवने मज्यु

भाषा, कला व संस्कृति थी थी जात जातितय्गु थःगु म्हसिइका खः। देशय् दुने ल्हाइगु फुकं भाय् व संस्कृति म्वाक तय्गु भाला सरकार याय्गु खः। इलय् हे सरकारं थुकी मिखाब्वय् मफयो गुली भाषा सिङ्ग वान सा गुलिं भाषा विङ्ग वानेता चवङ्ग च्वंगु दः। अः याय्गु न्ह्युगु संविधानय् फुक्क भाय्याता उलि हे मान्यता वियो तःगु दः। ब्वनेकुथिइ आधारभूत तह अथे धाय्गु च्याग् तगिं तकया शिक्षा थगु हे मां भासं ब्वनेगु व ब्वंकेगु अधिकार वियो तःगु दः। थुकियाता छेल यंकेगु कुतः जनताया लाहातय् हे खः। छाय् धःसाः भाषा, कला व संस्कृति म्वाक तय्गु अधिकार स्थानीय निकाययाता ब्युगु दः।

ख्वप नगरपालिकां स्थानीय पाठ्यक्रम दय्क फुक्क ब्वने कुथि नेपालभाषा लिपि, संस्कृतिया विषयलय् ब्वङ्के विय धुंकेगु द । अझ नेपालभाषायाता हज्याक यंकेगु मतिं न्हूदं १९३९ या लसताय् 'ख्वप पौ' नां या पत्रिका पिकाय धुंकेगु जुल ।

राजनीतिक आन्दोलन व भाषिक आन्दोलन नपां नपां यंके मःगु खाँ भीसं न्हपानिसें हे धायो वयो चवङ्गागु खः। गुलिं थःता भाषिक आन्दोलनया न्हयलुवा घाइपिसं भाय्खय् राजनीति वेके मज्यु जक कुंखिङ्ग च्वन । राजनीति पाखें दिक्क जुइ, संसदं छुं नं याय् फैमखु दक निरासाया खाँ काङ्ग च्वनि । भी राजनीति पाखें विसे वान धःसा वहे क्वपुलांगु विचःदपुं सामन्त व पूँजिपतितय्गु लाहातय् राजनीति लः वानि । संसदं छुं हे जुइमखु दक भीसं त्वतेगुया तप्यंगु खाँ छु जुइले धःसा पूँजिपति तय्गु ल्हातय् राजनीति अःपुक त्वतय्गुथें जुइ । उकिं श्व धात्थे खःगु खाँ मखु । संसदयाता छयलेगु क्रान्तिया



ख्वपया नगर प्रमुख सुनिल प्रजापतिजु

परिस्थितिया निंतिं छुं भति ग्वाहाली जुइगु खाँ भीसं ब्याक्क थूया । उकिं पूँजीवादया विरुद्धय् मद्युसैं ल्वाङ्ग तुं च्वनेमः । श्वहे भीगु नीति खः ।

गुलिं सांसदपिन्सं संविधान दय्केगु भवलय् नेपाः याय हे नां हिङ्केगु प्रस्ताव नं तल । श्व भारतीय विस्तारवादया (निर्देशनय्) पहलय् हे जूगु खः दक थुङ्केता थाकु मजु । देयाता सिक्किम दय्केगु मति दःपुं न्हूपुं लेन्डुप तय्गु प्रस्ताव खः व । अजगु थी थी देशघाती व जनविरोधी प्रस्ताव व विधेयकया विरुद्धय् नेमकिपां न्ह्याब्लें सःश्वयक च्वनि । श्रेसहोल्ड लागुयाङ्ग नेमकिपा थजगु धात्थेगु देशभक्त पार्टीयाता राष्ट्रिय पार्टी पिनेतय्गु कुतः यात । तर विचः छुं नं कानुनं कुने फैमखु, पाने फैमखु । श्रेसहोल्ड दय्के धुंके नं भीसं संसद व प्रदेश संसदय् त्याक ब्वति कयो चवङ्गा । व थासय् भीसं बिचया ल्वापु मदिक्क न्ह्याकच्वने, न्ह्याङ्गंतुं च्वनि ।

दे हज्याकेता अले जनतायाता सुख वियता राजनीति याइपुं मनु बाँलाय् मः। नेता बांलासा वया

कार्यकर्ता बांलाइ अले पार्टी कार्यकर्ता बांलासा जक जनतां सुख सिइ । तर भीगु नेपा: देशे अ: राजनीति गुण्डा (मुल्याहा) तस्कर (हाकु बंज) व ठेकेदारतय्गु लाहातय् बुलुहँ न्हयाड वड च्वंगु द:। चुनावय् करोडौं दां होल त्याक वापुं मनूतय्सं अ: देयाय्गु ढुकुटी लुटेयाय्गु ज्या याड वयो च्वंगु द:। भारी क्वथाय् खिचा द्रहँ वांगु भिंगु लक्षण मखु । थुकिं भीगु भविष्य बांलाइ मखु धाय्गु बांलाक हे क्यं । (श्व भिंगु लक्षण मखु धाय्गु बांलाक हे सिय् द:।)

भीगु देशय् संघीयताया खाँ वयानिं संवैधानिक पह:बियो थुकियाता डालक:गु हिदा स्वयो अप्व दय धुंकल । अथेन थुकिया धात्थेंगु पह: (भावना व मर्म) थुइक ह:ने वाने फयोच्वंगु मरु । अन्तरिम संविधानय् न्ह:पां संघीयता धाय्गु खांग्व:हे मरु । संविधान छयलेगु खाँ क्वछिय वं (तराई) मसें पाखे आन्दोलन न्हयाकल गुकिं संघीयता नं दैगु खाँ ताड च्वत । फुक्कं लिसँ ब्याक्क खँल्हा बँल्हा व सरसल्लाहहे मयासें हथाय्सं संघीयताया खाँ क्वछूसेलिं अ: यक्व थासय् मछिंगु व मचगु पह: खाने दयो वल । समस्या भन् भन् बुयो वल ।

संसारया संघीय देतय्गु विषयलय् दुवाल स्वयगु ख:सा केन्द्रीय सरकारके सेना, परराष्ट्र व मुद्रा (धेबा) थें ज:गु तस्कं च्वय्या अधिकार जक दै । भीसं संविधानय् हे संघ, प्रदेश व स्थानीयया म्हातिं म्हातिं थ:थ:गु अधिकारया धल दय्का हज्याड, च्वडा । तर थुगुकाथं न्हयो ज्याय्ता केन्द्रीय सरकार व उकियाय्पुं प्रशासकत छत्तिहे मानेमजु । केन्द्रे (चवय) च्वनिपुं कर्मचारी फुक्क धाय्थें बजेट अमिके हे लायम:गु चिच्या मतिं ज्यासड च्वंगु द:। देशय् संघीयता जुल दक क्व:छिड ज्या साड वय् धुंसां न्हापा जुजुया पालय् थें हें खग: थ:के लाक सरकार न्हयाकेम:गु एकात्मक शैलीया पहलं हचिल च्वंगु द:। थमनं वियानिं तिनि अर्थात् थ:के चाकरयाड फ्वड कायो जक प्रदेश व स्थानीय निकाय हचिलय् म:गु क्वह्यंगु मानसिकता ज्वड सरकार हचिल च्वंगुलि श्वपुं

विकासया पंग:जुयो च्वंगु स्पष्ट जू ।

नेप:या संविधानय् समाजवादया पह द:गु राज्य दक क्व:छिड त:गु द:। समाजवादया अर्थ उत्पादनया मू मू वस्तुत सामाजिकीकरण याय्गु, ब्वनेगु व ल्वय्या वास सितिकं याय् दैगु ख:। अ: भीगु देशय् थ:ता कम्युनिष्ट धाइपुं नेकपायाय्गु सरकार ख: । संसदय् स्वबव:खय् नेबव: अमिपुं हे मनू द: । ७ गू प्रदेशमध्ये खुगू (६ गू) प्रदेशया मुख्यमन्त्री त नं नेकपा याय् पुं हे ख: । थजगु बांलागु बलागु इलय् हे, थ: अप्व दुज: द:गु इलय् हे नेकपा धात्थें ख: म्हा कम्युनिष्ट जुगु ख:सा देशय् समाजवादया नीति काथं ज्या हज्याक यंके म:गु ख: । तर उकिया अख निजीकरण याता हे तिब: बियो च्वंगु द ।

२०४८ साल लिपा उब्लेया अर्थमन्त्री रामशरण महतं आर्थिक उदारीकरणया नामय् उद्योगधन्धात निजीकरण याय्गु नीति हचिइकल । नेपाया नितिं जलाखाला देसं दय्क ब्यूगु फुक्क धाय्थें उद्योगधन्दा छगू छगू यायां निजीकरण यायां यंकल । एमाले व माओवादी तय्संनं श्वहे लाँपु कय्च्यागु ख:सा अ: थुगु नीति अ: नेकपाया सरकार नं कय्च्याड बाड च्वगु ख: । समाजवादया नामय् जनताता मुलय् तयो न्हलय् ग:किय्गु श्व थन्यगु विश्वासघात मेगु छु दै ?

दे त:मि (समृद्धि) याय्ता उद्योगधन्धा तय्गु विकास मजुइक सम्भव जुइमखु । देया मुक्क लाय् तयो २०४६ साल लिपा छुं नं उद्योग, कल-कारखाना, ब्वनेकुथि (विद्यालय) कलेज, विश्वविद्यालय व बैंक त चाय्कगु खाने मरु । गुलि नं चाय्कगू ख: व कतदेया लाय् वा निजी लाय् खय् जक निस्वांगु खाने द:। अर्थतन्त्रया मू हाँग: फुक्क मेगू देयाता व (निजी क्षेत्र) छम्हुचा मनूया लाहातय् ल:ल्हाड दे ब्वलानय् (समृद्ध) फैमखु । देयाता म:गु सच्छिखय् हिब्व हे काप: भीथाय् थाय् फ:गु मखु । ९० ब्व स्वया अप्व: काप भारत व मेगु दे (तेस्रोराष्ट्र) पाखें हय् माल च्वंगु द: । अथे दु:ता हैगु सामान त मध्ये वैधानिक रुपं सच्छिखय् हिब्व: जक

खाने दः। भीगु देया धेबा मेगु देशय् खुशी बः न्हयाथें न्हयाड च्वंगु दः। अर्थतन्त्र भन् भन् गालय् कुतँवाड च्वंगु दः। प्यर्काय् मियो गुइखुर्काय् न्याय्मःगु अवस्थाय् भी लाड च्वंगु दः। श्व धात्थें हे भीगु बाँमलागू ई या (संकेत) चिं खः।

इतिहासया पौ पुइक स्वय्गु खःसा भीगु नेपः दे व चीनय् वहे इलय् राजनीतिक परिवर्तन जूगु खः। चीनय् चिकपा निस्वांगु सच्छीदाँ क्यंगु लसताय् सन् २०२१ तक खय् संसारया दक्ले अप्वः (ध्यबा दगु) तधंगु अर्थतन्त्र दगु देया कथं हचिलेगु मतिं हज्याड च्वंगु दः। छगू अर्ब ३५ गु करोड स्वयो अप्वः मनूतयता ज्या बियो (रोजगारी) संसारय् थःगु सामानत पिता छ्वयो देयाता समृद्धि याय्गु गतिं हज्याड च्वमहा चिनयाय्गु विकासं अमेरिका व मेगु पुँजीवादी देतय्ता थारान्हुइक ख्यागु दः। गुकिं याड अमिता नूगः वायक स्वयगु बाध्य याकल ।

संरा अमेरिकां थः स्वयों बमलापुं देतय्ता, विस्तारं बलाड वपुं इराक, लिविया थज्योगु देयाता निर्ममतापूर्वक ध्वस्त यात । अमिके दःगु चिकं, पेट्रोलियम पदार्थ लाक काल । उकिया अख चीन देशं थः जलाखाला देपिन्ता नं च्वय् यंकेगु मतिं रेसम मार्गया ज्या भूवः हचिइकल ।

संसारयाता हे अजु चाय्किगु विकासया ज्या यासैं चीन तस्कं बल्लागु देयाकथं हचिल च्वंगु दः। संसारयाता अजु चायक १४३२ किमि ताःहाकगु खुसी मनून दय्कगु, समुद्रय् ५५ किमि ताःहाकगु ताँ दय्कगु, संसारया दक्ले मथां ब्वाक वानिगु रेल दय्क चीन हज्याड च्वंगु दः। १९१७ या समाजवादी क्रान्ति लिपा सोभियत संघं विकासया पला गथे हज्याकगु खः अथे हे अः चीन हज्याड च्वंगु दः।

नेपःया विकास याय्गु खःसा न्ह्याबलें मेगु देशया भरे च्वने मज्य् । भीके दःगु स्रोत व साधनयाता फयां फक्व अप्व छ्यलेमः । (माथिल्लो) कर्णाली अथे धाय्गु च्वय्या कर्णालीया छपु खुसीं विजुली पिकायो छ्यलेगु खःसा भीगु देशयाता माक्व विजुली पिकायो नं अप्वगु मेगु देशयाता मियो दां कमय् याय फः । भीपुं शासक तय्के थुजागु बुद्धि गुब्ले वैगु जुइ ? विविधभाषा साहित्य सम्मेलनं देश व जनताया सेवा मदिकक याड वाने फयम् दक शुभाय् देछाय् ।

(२०७२ कार्तिक २२ गते मध्यपुरय् ग्वसाः ग्वगु विविध भाषा साहित्य सम्मेलन स छ्वपया नगर प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं वियो द्यगु न्वचुः)



स्वनिगः या सांस्कृतिक सम्पदा स्वाक तयम

छगू सम्मेलनय् चिनाखं छपू न्हय् ब्वगुलि सनयात्सेन व हिटलरयाता वहे पह याय्पुं दक धाल । चीन याय्म्हा प्रजातान्त्रिक आन्दोलनया नेता सनयातसेन सामन्तवादया विरुद्धय ल्वाड वम्हा योद्धा खःसा हिटलर फासीवादी खः। नेपःया ख्यालिमि सुरवीर पण्डितं थःगु न्वचु खय् सद्दाम हुसेनं समाप्त जुल (मंत) दक धाल । धान्येगु खाँ तर साम्राज्यवादी अमेरिकी इराकय् आणविक ल्वाभ (हतियारत) स्वथाड तला धायो सद्दामहुसेन याता स्यागु खः। इराकया चिकं खानी थःगु लाहातय् लाकेता थगजु जःग्वगु खः।

सरकारं स्वनिगःया स्मारक स्थलयाता ल्यंक तयमःगु खः। द्रुतमार्गया नामय् यलया पुलांगु बस्ती खोना वा बोडगाय्या पुलांगु सम्पदा स्यंक ब्यगुलिं स्थानीय मनूतय्सं आन्दोलन याड च्वंगु दः। येँया पुलांगु छें थुड लाँ तःब्याकल तर सवारीसाधन मःगु स्वयो अप्वः दुकायो गुलिंला जाम जुल । गुकिं सकलसिनं दुःख नय् माल । फुक्क सुविधा छथाय्सं लाकगुलिं देया थी थी थासय् याय्पुं जनतात स्वनिगलय् जक च्वँ वगुलिं द्रुतमार्ग व चक्रपथ दय्के मःगु खः। थुगुसी मोहनी बलय् ३० लाख मनूत स्वनिगंः प्याहाँ वांगु ल्याचा पिब्वगु खः। देशय् उथें याड विकास मजुगुया थव छगू दसु खः।

संघीय राजधानी येँ खया नं प्रदेशया राजधानी नं येँ हे तय्गु बचन ब्यू ब्यू नेवः नं फियो चुनावय् त्याक सरकारय् वाना । वहे सरकारय् वापुं पार्टीया मन् तय्सं चुनावबले ठिमी धेवा इड भोट फ्वंगु दसि नपां सञ्जालय् वगु हे खः। मन्त्री तय्सं भ्रष्टाचार मयासा कर्मचारी तय्सं मयाइ धाय्गु खाँ ल्हाइपुं कर्मचारी त भन् भन् भ्रष्ट जू जू वाड च्वंगु खः। अः वयो स्वनिगः पिनेया जनतात सड्घ व प्रदेशया राजधानी छथाय् तय् मज्यु धाय्गु खाँ ज्वड आन्दोलन याड वयो च्वंगु दः। देया (सन्तुलित विकास) सकभनं उतिग्यंक विकास याय्या लागिं प्रदेशया राजधानी स्वनिगं पिने तयमःगु सल्लाह



हने बहम्हा प्रेम सुवालजु

बियो वयो च्वंगु खाँ सकसिनं स्यू ।

भारतं नाकाबन्दी याबले प्रधानमन्त्री केपी ओलीनं अडान कःगु धाय्गु खाँ अः भुट सावित जुगु दः। नाकाबन्दीया इलय हे वयक भारत भायो वयकलं भारतया सल्लाहकाथं हे २०७२ माघ ९ गते जनसंख्या निड उकिया आधारय् सांसद दय्केगु दक संविधान संशोधन याड दय्गु खः। संसदय् नेव्वस्वयो अप्वः (दुई तिहाई) बहुमत दयानं भारतीय प्रधानमन्त्री मोदीया विशेष दूतया रूपय् वम्हा विदेशमन्त्री शुष्मा स्वराज याता सःत सोल्टी होटेलय् घौछितक गोप्य नापलाड प्रम जूगु खाँ अः सिय् दयो वल । उब्लेया एमालेया छम्हा नेताया हैसियतं महाकाली खुसी भारतयाता लः ल्हाय्ता चां न्हि जूगु खाँसकसिनं थू । नेकपाया मेम्हा नायो प्रचण्डं सशस्त्र द्वन्द्व, शान्ति प्रक्रिया व सरकारय् येँकेगु तक भारतयाय्गु हे ग्वाहाली दःगु धायो द्युगुलिं वयक भारतया 'ट्रोजन हर्स' सावित जूगु दः।

थव अक्टोबर क्रान्तिया १०१ वर्ष (सच्छि व छदा) क्यंगु वर्ष खः । उब्ले क्रान्तिया भाला कुवियो हज्याकगु बोल्शेविक पार्टी पूँजीवादी चुनावया क्रान्तिकारी उपयोग यागु खः। नेमकिपां बोल्सेविक पार्टीया वहे

लाँपुयाता डाल यंक च्वंगु खः। श्व लेनिनवादी नीति खः। रुसय् मेन्सेविकत चुनावय् त्याक पूँजीवादी सरकारय् भागबण्डा कायो च्वंगु खः। नेपालय् नं नेकपां थथे हे ज्या याड वयो च्वंगुलिं अपुं संशोधनवादी व अवसरवादी खः।

सरकार (कमिसन) छ्वाय् नयगु भ्रष्टाचार यायगु ज्या याड वयो च्वंगुलिं बोडेया सार्वजनिक पलेस्वाँ पुखु (कमलपोखरी) मालपोत अफिसय् दर्ता याड छम्हा मनूया नामय् तयो ब्वथयो मियगु ज्या जूगु खः।

दुवाकोट टिगनीया १९ पि सार्वजनिक पर्ति (ख्यो) जग्गा मालपोत कार्यालयं छम्हा मनूया नामय् दर्ता याड प्लटिड (ब्वथलेगु) यात । सरकार, भू-माफिया तय्गु जालय् लागु खाँ जनतां कुंखिड वयो च्वंगु दः। उकिं निजी याःगु जग्गा सार्वजनिक याकेया निंतिं जिपुं सडक व संसदये सः तयो वयो च्वङागु खः।

अमेरिकी साम्राज्यवादं थःता आर्थिक व राजनीतिक रुपं पंगः हैला धाय्गु शंका दःपुं दे तयूता ख्याचव नपां नाकाबन्दी याड वयो च्वंगु खः। समाजवादी देश क्युवा वा प्रजग कोरियाता ७० दाँ न्हयो निसें आर्थिक नाकाबन्दी याड वयो च्वंगु दः। संरा संघया महासभाया क्युवाविरुद्धया अमेरिकी नाकाबन्दी लिताकः जक १७७ गू देशं २७ क प्रस्ताव पारित यात । संरा

अमेरिका व इजरायलं जक नाकाबन्दीया पक्षय् मत बिला । प्रजग कोरियां सिंगापुरे वार्ता व सहमति कार्यान्वयन याय्गु खःसा अमेरिकां थः नपां स्थायी शान्ति सम्भौता यायमःगु दक्षिण कोरियाय् तयो तः पुं अमेरिकी सेना व हतियार (ल्लाभः) लिता यंके मःगु, नाकाबन्दी त्वःतेमःगु अडान तयो वयो च्वंगु खः। चीन अमेरिकाया व्यापार युद्धे अमेरिका तस्कं द्याइगु खँ अ भन् स्पष्ट जूजुं वंगु दः।

नेपःया उलिमछि बँ नाः खं लुकुं विडगु याड दय्कगु बाँध तछ्याय्गु विषयलय् सरकारय् वापुं पार्टी तय्सं नुवाय्तक फयो च्वंगु मरु । नेपःया पारवहन अधिकार भारतं लुटेयाड कःगु जक मखू नेपया प्रधानमन्त्रीता ग्याँस, चिकं व मेमेगु सामान त भारतयाय्के हे जक न्याय् मःगु बाध्यताखय् सही याकः वयो च्वंगु खः। नेपाल सरकारं खाद्यान्न, सिसाफल तरकारी फुक्क भारतकय् हे न्याइगु । सच्छी खय् चय्ब्व सिसाफल (८० प्रतिशत फलफूल) पिने नं हे है । जुम्ला, कालिकोट, मुस्ताङय् सःगु स्याउ यँ ह्यगु तक ज्या साड चोगु मरु । उकिं श्व सरकारं देयाता आत्मनिर्भरयाय् फैमखु । याड च्वंगु मरु ।

(२०७२ कार्तिक २२ गते मध्यपुरय् ग्वसाः ग्वगु विविध भाषा साहित्य सम्मेलन स हनेबहम्हा सांसद प्रेम सुवाल जुं वियो द्यगु न्वचुः)



सेना नं घेरे याड तःगु दकलय् पुलांगु रानी पुखु

लीला श्रेष्ठ व मकर श्रेष्ठ (स्वप)

सरकारं ल्हवने धुंकेगु दिन क्वः छयूगु ई स्वय्गु खःसा २०७३ चैत बलय् हे यें या रानी पुखु ल्हवने (पुनःनिर्माण) दय्के धुंके मःगु खः। नत्र सा छठ पूजा यायता राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारी कमलपोखरी भाय मालिगु मखु। २०७२ माघ २ गते 'राष्ट्रिय भवखाय् दिवस' या भिं दिनसं यें या रानी पुखु राष्ट्रपति भण्डारीजुं नि स्वाड दयूगु खः। २०७३ सालय् हे रानी पुखुया ज्या सिधय्क किजा पुजा खुनुं सर्वसाधारण जनता तयता पूजाया नितिं चाय्क वियगु बचं सरकारं ब्यूगु खः। रानी पुखु ल्हवनेगु ज्या सिधैगुयां तापागु खाँ जुल गुगु शैलीं दय्केगु धाय्गु खाँ तक हे क्वछिय् मफयो तस्कं अलमल जुयो च्वंगु दः।

येंया रानी पुखु ल्हवनेगु ज्याया ल्वापु जुयो च्वं बलय् ख्वपया भण्डै ताड वाने तांगु रानी पुखुयाता म्वाकेगु ज्या सुरु यागु दः। ख्वपया जनप्रतिनिधिपुं नपां आनायाय् स्थानीय जनतात (सल्लाघारी) च्वडा पाखय् च्वंगु सिपाहीया घेराय् (सैनिक इलाकाय्) दुने लाड च्वंगु रानी पुखु संरक्षण याय्गु स्वच्छ मतिं दड वगु दः।

ख्वप नगरपालिकाया मेयर भाजु सुनिल प्रजापति जुं ख्वपय् नं रानी पुखु दःधाय्गु खाँ अप्वासिनं मस्यूगु जुयफः। येंया रानी पुखु स्वयो पुलांगु, भण्डै ४० दान्ह्यो

दय्कगु थुगु पुखु संरक्षण यायता जिपुं ज्यासाड च्वडागु खः। सैनिक आवासीय महाविद्यालयया कासाख्यः नपां थ्व पुखु दः। तः ब्यागु क्षेत्रय् डाड च्वंगु थुगु पुखुया चाकछिं जनप्रतिनिधि, स्थानीयवासी, विद्यार्थीपुं व सेना नपां च्वड शनिबा खुनुं सरसफाइया ज्या भ्वः न्हयाकगु खः। सफा याय्गु भवलय् चतुर्मुखी शिवलिङ्ग (प्यपा ख्वः दःम्हा महाद्योया मूर्ति) उमामहेश्वर लक्ष्मीनारायण व मेमेगु पुरातात्विक वस्तुत लुयो वगु खः। पुखु सफायाय्गु भवलय् लुयो वगु अपा व विभिन्न वस्तुत थी थी कालखण्डया खःसा ल्वहँतय् कियो तःगु थी थी कलात्मक आकृतित उखेथुखे हाकुतिड तःगु खानेदः।

इतिहासविद् पुरुषोत्तमलोचन श्रेष्ठ जुया धापु कथं व मूर्ति त नेपाल संवत् ७५० ता इलय् ख्वपया जुजु जगज्योति मल्लं रानी पुखु दय्कगु इलय् हे थापना यागु खः। येंया रानी पुखु स्वयो न्हपां हे दय्कगु धसैं येंया रानी पुखु नेपाल संवत् ७९० (वि.सं.१७२७ स जुजु प्रताप मल्लं दय्कगु खःसा ख्वपया रानी पुखु व स्वयो ४० दौं न्ह्यो दय्कगु प्रमाण इतिहासं धायफः। येंया जुजु प्रताप मल्लं ख्वपय् आक्रमण यागु खाने दः। उगु इलय्या (हताल) आक्रमण थ्वहे ख्वपया रानी पुखुली यागु खः। प्रताप मल्लं चाँगु जुयो उत्तरपाखे महाकाली पीठ तक



आक्रमण यागु खाने दः। उब्ले चाकछिं पःखः दःगुलिं अपुं नगरय् द्वहँ वय मफू । उब्ले आना बल्लागु गढत दःगुलिं द्वहँ वय् मफूसेलिं ख्वपया पश्चिम पाखेया रानी पुखुली वयो आक्रमण याड आनाया तस्कं बाँ बाँलागु द्योया मूर्ति लाक यंकल । गुगु मूर्तिंत हनुमान ध्वाका दरवारय् तय् यंकल । ख्वपया भाजुया पुखु, तःपुखु, रानी पुखु स्वयालिं प्रताप मल्लया मनय् नं रानी पुखु दय्केगु मति वयो येंया रानी पुखु दय्केगु जुइ धाय्गु अनुमान भीसं यायफ, भाजु श्रेष्ठं धायादिल ।

पूर्व मध्यकालय्हे नै.सं. २३९ स उब्लेया युवराज इन्द्रदेव जुं दय्क द्यूगु तःपुखु (सिद्धपोखरी) नै.सं. २८९ स जुजु रुद्रदेव या पालय् चान्हय् गुह्य रुपं, गोप्य रुपं दय्केगु गुह्य पुखु (नःपुखु) अः तकनं वडा नं. १ खय् ल्यं दःनि । अथे हे १६ औं शताब्दी दय्केगु भाजुया पुखु दूधपाटी दःनि थुकिया यक्व लिपा तिनि यें रानी पुखु दय्केगु खः दक श्रेष्ठ जुं धाया दिल ।

लवापुया कारणं स्यंकगु उगु पुखु ल्होनेता यें, यलया जुजु पिन्ता नं सःतगु खाँ इतिहासय् दःगु धायो दिसें जुजु जगज्योर्तिमल्लजुं नगरया शोभा दय्केता,

राज्यया प्रतिष्ठा ल्यंक तय्ता अले संस्कृति म्वाक तय्ता नपां नाःमुड (जल भण्डारण) याड तय्ता पुखु दय्केगु खः धःगु खाँ नं वय्कलं कड दिल ।

ख्वप देय् द्वहँ- पिहाँ जुइगु इलय् थ्वहे रानी पुखु स्व स्वं वानिगु नपां स्वनिगःया स्वम्हां जुजु पुं नपा लाड राजनीति व कुटनीति खाँ ल्हाइगु उगु पुखुया राजनीतिक कुटनीतिक व धार्मिक महत्त्व दः। उब्ले पुखुली थाहाँ वनेता दय्कतःगु ल्वहँया ताकी (त्वाथः) अनं ल्यं दःनि । नपां फल्चा दःनि । अले पुखु सिथय् लुयोवगु अप्पाया लिधंसाय आना नं फल्चा दःगु अनुमान याय् फः । पुखु थिइक ल्वहं हिति नं द जुइ धाय्गु अनुमान आना लुयो वगु ल्वहँया कलाकृतिं सिय् दः। पुखुयाय् दक्षिण पाखे बाहेकं मेथाय् चाकछिं दिगु द्यो दः। परम्परानिसें अक्षय तृतीया खुन्हँ थव रानी पुखुली प्रजापति (कुम्हा), जोन्छे, धौभडेल, अवाल, मानन्धर व मे मे पुं नं आना अ तक दिगु पूजा डाय्केगु याड वयो च्वंगु खः । मेबलय् सर्वसाधारणतय्ता सेनां पुखुली चाहिइके छवैमखु । अकिं ल्हवने धुंक 'न्हपुखु' नां तःगु थुगु रानी पुखुली सकलिं जनतात वाने दय्केगु पहल ख्वप नगरपालिकां याड वयो च्वंगु खः।

“परिवेश”

● आशाकुमार चिकंञ्जार

चिबाखं

स्कूलय् वानेगु ई जुलकिं हरि रामकाकाया छें थेंक वानि । अले राम काकायाता ज्वजलपा धाधां राम ककाया काय कृष्णयाता स्कूलय् ब्वड यंकता कःवइ । न्हयाब्ले यायथें थौ नं हरि राम ककाया छें स्कूलय वानेता मचा कःवल । राम ककाया उगु इलय् चुकय् च्वड न्हूगु गमला न्याड हयो न्हूगु जातया स्वंमा छमा पिड च्वन । व स्वंमाया बारे हरि नं अनेतने खाँ न्यड च्वन ।

ई नपां स्वंमा भ्वेचिड बाँलाड वल । वाउँसे च्वंगु उगू स्वांमा स्वस्वं रामकाका दइगु जुयो च्वन । मज्विगुनं गथे ? थमनं पिडागु स्वांमा बाँलाड तःमाड वसेलिं ।

छन्हू हरिं न्यन - कका स्वंमा गुलि बाँलागु ? जिं ना छक बियला ? ककाया स्वच्छ मतिं लय्तातां धाल - ज्यूः कका हथाय जुगुलिं व थःगु ज्याखय् वान ।

बःन्ही ल्याहाँ व बलय् गमलाय् स्वंमा मरू । व हरबरे चायो ततसलं हाल, न्यन-थाना च्वंगु स्वंमा ग्व ? जहानम्हा भःभः न्हू न्हं भूयालं क्व स्वं स्वं धाल - ग्व ? जिं छुं हे धाय् मफूत । थौ कृष्ण चाय्ता नं हरिं स्कूल ब्वड मयंक । उब्ले हे रामं भस्क तया बिचः यात । कतयाता बानी मसिइक दुकायो तयगुया फल थथे हे मखुला जुइगु जुइ ? वयागु मनय् हरिया ख्वः वाज्या भलभल लुमाड वयोच्वन । तर वं हरि खां के मफः।

छुं दिं लिपा राम काका हरिया छें हःने नं थःगु ज्या वाड च्वं बले सुकुचिड लाँय् हाकुतिड तःगु व हे स्वंमा खान । स्वंमा स्व स्वं नुगलय् वाय्कल - थःगु मेहनत मरूगु छुं नं चिजयाता मेपिसं गथे महत्त्व विई । देशय् थगू पार्टी त्वःत मेगु पार्टी वापुं कार्यकर्ता तयगु ख्वः नपां वहे स्वंमाया अजुगति लुमांक लुमांक राम काका थःगु ज्या वड च्वन ।

चिनियाँ पर्यटनमन्त्रीज्यू खपय् चाह्यू (भ्रमण) भाल

२०७५ कार्तिक २९ गते खप । नेपः चाह्यू भःम्हा चिनियाँ संस्कृति व पर्यटन मन्त्री लुओ सुगाड नपां चिनियाँ प्रतिनिधिमण्डलया जःपिन्सं बिहीबार खपया सांस्कृतिक सम्पदा स्वयगु भूवल्य विश्व सम्पदा सूची खय् लागु खपया लायकु, आना च्वंगु डय्डापा भ्यः, लुँ धवाखा, तःमाहीया डातापोल्हँ देगः, भैल देगः, स्वयो दिलः।

वहे भूवल्य खप नगरपालिकाया मेयर भाजुं

चिनियाँ मन्त्रीज्यू सहितया पुचःयाता लसकुसयासे थानाया सम्पदा क्षेत्र, थुकिया मू (महत्त्व) नपां भ्वखाय्चां लाकगु प्रभाव व हाकनं ल्होड दय्क च्वडागु खाँ ब्याक दिल ।

श्वहे भूवल्य चिनियाँ मन्त्री सुगाडजुं खप नगरया सम्पदा चिनियाँ पर्यटक तय्निंतिं धार्मिक तीर्थस्थल खः धासँ मेयर प्रजापतिज्यूयाता सेरामिक्स (चिनियाँ चाः) या कप वियो दिलसा मेयर जुं म्ह्यूखा भ्यो मतिनाया चिं वियो द्युगु खः। वहे भूवल्य प्रतिनिधिमण्डलपिन्ता भनपाया प्रमुख सुनिल प्रजापति, उपप्रमुख रजनी जोशी, पुरातत्व विभागया महानिर्देशक भेषनारायण दाहाल पिन्सं खपया लाय्कुली स्वमं, ढाकाया गा नपां तक्वातपुली बियो लसकुस याड द्युगु खः।



जिपिं आज्ञाकारी

● चन्द्रबहादुर उलक

जिमिगु देय् बुद्ध बूगु देय्
जिपिं बुद्धं प्याःपिं युद्धं द्याःपिं
जिमिसं बुद्धया उपदेश कथं
त्यागया भावना ब्वलंकागु दु,
तरवारं पाःव पिंत स्वाँ नं कयेकाः
गण्डकी व कोशी बियागु दु,
कर्णाली व महाकाली दान यानागु दु,
उकिं जिपिं त्यागी, जिपिं संतोषि,
थःपिं सर्ग फाया चने माःसां
प्रभुया सुख स्वयापिं ।
जिपिं तपस्वी
प्रभुया बरदानं म्वाये माःपिं
छलपोलं धाःथे यानापिं
आज्ञाकारी जिपिं ।
अय्सां थौं जिमिगु देय्या मू लुखा
प्रभू तिना ब्यूगु दु,
नाकाबन्द याःगु दु,

छाय् खः छु खः जिमिसं छुं मस्यू
जिमिगु छुं द्वं मदु बिद्धं मदु ।
जिमिगु देय्या लागाः
प्रभुं त्यःला काःसां मखं छु यानाःगु दु, मस्यूछु यानाःगु दु,
देय्या कलकारखाना
प्रभुयात कतिलाक मियागु दु,
वन मियागु मन बियागु दु,
प्रभुया आदेश कथं-
जिमिगु देय्या उद्योग धन्दा
दनेमफयेक जिमिसं बस्वाना बियागु दु,
जिपिं लोकतन्त्रवादी
धाम्हेसित धाःथे नागरिकता बियागु दु,
थुलि बाहेक छलपोलया सेवा
जिमिसं गुलि याये फैगु ?
थौं जिमिगु देय्या जनादेश
पनां पने मफयेक खुसिबा वःगु दु,
दिनि दिनि दिनि दिनि
युद्धया नगरा बुद्धं थाःगु दु, बुद्धं थाःगु दु ।

नेपु चिनाखँ

मल्वगु भ्वासी

● रामप्रसाद किसी. जगाती- स्वप

भ्वाथः लं फिया कतया छें
भ्वातिं ज्या या वनिम्ह
छम्ह बांलाम्ह मिसाया
ज्वाँय् ज्वाँय् तिसा तियगु कुतः
राष्ट्रपतियात थिकेगु गाडी !
छगू तस्कं मल्वगु भ्वासी !
थौ थ्व जिगु देया !

X X X

किड्नी फेलगु जिगु दे

अख्तियार दुरुपयोग निवारण आयोग
जिगु देया किड्नी
तर थौं किड्नी फेल जुया
घिति घिति जुया च्वन जिगु दे
उखें स्या थु खें स्या थें
ल्लापु मतांगु सरकार
विषमज्वर थें
गबलें मलांगु भ्रष्टाचार
महछिं घाः ख्वं थें
ह्वांग ह्वांगगु सडक
न्हयाक्व वास फ्वसां
मलांगु उखुम धाःथें
गबलें पू मवांगु विकास निर्माण !!!

कान्छा गुणकाजी कपालीया म्हासिइका

गुणकाजी (कान्छा) ख्वपया ५ वडाय् वि.सं. २००१ सालय् बुम्हा खः। वयकया मां ज्ञानमाया कपाली व्वा बुद्धिलाल कपाली खः। १२ दँया उमेरे निसें माहाली व बैण्डबाजा सय्क थौं तक मदिसें न्ह्याड वयो च्वंम्हा वयक याता त्वाल्य् गुणकाजी दक म्हासिइक वयो च्वंगु दः ।

थ्व बाजा लोक धापु काथं, करुणामय भीगु देशय् हःसा निसें पुयो वगु धासें अः तक थी थी धार्मिक संस्था देवालय, शिवालय माहाली पुयो वयो च्वंगु खाने दः। अथेहे थी थी नखाचखा वले थ्व बाजा पुइगु खः। थ्व बाजा पुय थाकुगुलिं भण्डै ताड वानिला धायगु स्थितिखय् थ्यङ्गु खः। सम्बन्धित निकायं थुकी ध्यान मब्युसा थ्व बाजा तड वानिगु पक्का हे खः। थ्व बाजायाता म्वाक तय्ता मदिसें पला न्ह्याक वयो च्वंम्हा गुणकाजी कपाली याता सम्मान याइगु खाँ बांलागु हे जुल ।

गुरु गुणकाजीया इहिपा २०२६ सालय् यल जावलाख्यःया चिनीमाया कपाली नपां जूगु खः। वयकया पेम्हा काय् व स्वम्हा म्हयाय् बुगूलि अः काय् स्वम्हा व म्हयाय् नेम्हाजक ल्यं दःनि । थौं तकखय् वयकलं ब्यासी, भोलाछेँ, नःननी लाकिला गांचा, सुदालय् बैण्ड बाजा स्योड दयूगु खःसा माहाली बाजा ख्वपया दत्तात्रय, लैक्वः इन्द्रायणी व थी थी थासय् नपां चांगु व यँया बलम्बुइ नं स्यने धुंगु खः। अथेहे जर्मनया नागरिक सिमोन बोली नपां विदेशी मनूतय्ता माहालिं स्येन धुंकगु खः।

सरल स्वभावया गुरु गुणकाजी कपाली याता गुठी संस्थानया ४६ दाँ क्यंगु लसताया गुठी संस्थानं हानेज्या नपां कदर पत्र, मुक्ति संगीत प्रशिक्षण पाखें २०७० सालय् सम्मान पत्र व चाँगु नारायण विकास समिति पाखें २०७१ सालय् सम्मान याय् धुंकगु जुल ।

वयकलं पुन्ही पतिकं तःमाही (टौमठी) ५ स जुइगु नौबाजा ब्वज्या नपां दाफा भजनया ग्वसालय् जुइगु थी थी धार्मिक ज्याखय् ख्वपया याछेँ ६ या नौ बाजा गुथिं चौथी खुनुं नौबाजा नपां माहाली पुइकिगु ज्या भ्वः खय् माहाली बाजा पुयो

वयो च्वंगु खः। अथेहे कुमारी नपां स्वापु दःगु थी थी भिं ज्याखय् माहाली पुयता हनुमान ध्वाका, वसन्तपुर यँ महानगरपालिकाय् इलय् ब्यलय् भायो संस्कृति म्वाक तयगु नपां गुलाँ बलय् गुलाँ धलं, डख धलं खय् स्वनिगःया थी थी थासय् वाड माहाली पुयगु ज्या याड वया च्वंगु खः। अथे हे दाँय्दाँसं यन्या बलय् यँ इन्द्रजात्रा ज्वःछि हनुमान ध्वाकाय् व येँ या थी थी थासय् वाड महाकाली प्याखं नपां माहाली पुयगु, सापारु बलय् ख्वपया थी थी थासय् महाकाली प्याखं नपां माहाली पुयगु व थी थी भिंज्याखय् माहाली पुयगु ज्या वयकं मदीसें याड वयो च्वंगु खः।

वयकया थुगु ज्याखय् तःहिम्हा काय ज्ञानेश्वर कपाली व कान्छाम्हा काय् भीमेश्वर (रवि) कपाली नं माहाली पुयो साथ बियो वयो च्वंगु खःसा चिहिम्हा काय् रवि काठमाडौं विश्वविद्यालय संगीत ब्वकिम्हा व स्यनिम्हा गुरु जुयो च्वंगु दः। थुकिया भलासाय् रविं जर्मन, फ्रान्स, इटाली थी थी देशय् माहालीया धुन न्यंक थःगु बांलागु कला ब्वय् धुंकगु खः । चौताराय् नं वयकलं माहाली स्यने धुंकगु खः। गुरु गुणकाजीया शिष्यमध्ये रोशिका व रोशिक जधारी तस्कं बांलापुं धायो दिसे वयक वि.सं. २०७२ सालय् बेलायतय् वाड माहाली पुयो थःगु कला क्यंगु खाँ नं कड दिल । गुरु गुणकाजी कपालीया धापु काथं थः इलय् ब्यलय् मफयो च्वनिगु आम्दानीया नामय् छथाय् नं न्हय्फा वा ब मेथाय् नं च्याफा वा याड १५ फा वा जक वैगु खः। सरकारं बिइगु वृद्धभत्ता, कयता पूजा व थी थी धार्मिक ज्याखय् वाने बलय् वइगु छुं धेबा बाहेक मेगु गनानं धेबा वैगु मरु । सम्पत्तिया नामय् थःके मेगु छुं हे मरुसां माहाली बाजा स्यनेगु भ्वलय् थःके दःगु फुक्क ज्ञान न्हूगु पुस्ताता स्यनेगु इच्छा दयानं अप्वः घाय्थें मनूत तयार मजुगुलिं वयकलं दुःख प्वंक दिल । छिकपिसं छुं भतिजुसां भरोसा बियो दयगुलिं थ्व लागाय् हज्याय्ता प्रेरणा वगू खाँ वयकं कड दिल । वयक या इच्छा पूवानेमः धाय्गु भिन्तुना देछायो च्वडा ।

स्वप नगरपालिकाया ज्या भवः त

२०७४ कार्तिक २५ गते

नेपालभाषा लिपि (रञ्जना, प्रचलित) सयकपुं ब्वनामि, चिनियाँ भाषा व किबा (बगैँचा) छायापियगु तालिमया दःसिपौ इनेगु ज्या हानेबहम्हा मेयर भाजुं याडु दिल । नपां एडभानस सुज्या सुय् सयकेगु ज्या भवःया उलेज्या नं याडु दिल ।

२०७५ कार्तिक २८ गते

खप नगरपालिकां चाय्क तःगु खप इञ्जिनियरिड कलेज, खप कलेज अफ इञ्जिनियरिड ब्वँ पुं व ब्व नामि विद्यार्थी पिन्ता नेमकिपाया श्रद्धेय नेता नारायणमान बिजुकछेंजु व मेयर भाजु सुनिल प्रजापति जुं लसकुस यासे अभिमुखीकरण याडु दिल ।

XXX

जनवादी गणतन्त्र चीनया पर्यटन व संस्कृतिमन्त्री लु सुगाडु जु व वयक नपां भःपुं जःपिन्ता खपय् लसकुस याडु दिल ।

२०७५ मंसिर १ गते

खपया २ वडाया ग्वसालय् जूगु मिसा तय्गु पाठेघर व स्तन क्यान्सर शिविरय् नगरप्रमुख सुनिल प्रजापति नपां वडाअध्यक्ष व हरिप्रसाद बासुकला जुं नं न्वचु बियो दिल ।

अथेहे सुसाकुसा ज्याभवः काथं खपया रानी पुखुली मेयर प्रजापतिजु नपां जनप्रतिनिधि व स्थानीय जनता मिले जुयो सुसाकुसा यागुजुल ।

२०७५ मंसिर २ गते

नेपाल क्रान्तिकारी शिक्षक संघया ग्वसालय् ग्वगु १०१ औं अक्टोवर क्रान्ति दिवसय् नगर प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं न्वचु बियो दिल ।

खुक्वगू पद्म कप भलिबल कासाया उलेज्या मेयर भाजु सुनिल प्रजापतिं याडु दिल । नपां वडाअध्यक्षपुं श्यामकृष्ण खत्री व राजकृष्ण गोरा नं उपस्थिति जुयो द्यगु खः।

२०७५ मंसिर ३ गते

प्रदेश ३ या प्रदेश सरकार, सामाजिक विकास मन्त्रालयया ग्वसालय् जूगु 'छगू ब्वनेकुथि छम्हा नर्स' ज्याभवः स मेयर भाजु सुनिल प्रजापतिजुं न्वचु बियो दिल ।

अथेहे इटहरी उपमहानगरपालिकाया मेयर भाजु द्वारिकालाल चौधरी नपां भःपुं वयकया पुत्रः नपां मेयर प्रजापतिं नापलाडु खँल्हाबँल्हा याडु दिल ।

२०७५ मंसिर ४ गते

खप नगरपालिकां दय्के तांगु खप अस्पतालया विषय डकमीं सिकमीया मुंज्याय् मेयर भाजु सुनिल प्रजापति उपमयेर मय्जु रजनी जोशी वडाअध्यक्षपुं रविन्द्र ज्याखव व उकेश कवां जु पिसं ल्हासल्हा याडु दिल ।

२०७५ मंसिर ५ गते

खप नगरपालिका पाखें न्ह्याक तःगु थी थी कलेजया दथ्वी जुगु भतिंग्वारा कासा या धिं धिं बलाया उलेज्या मेयर भाजु सुनिल प्रजापतिजुं याडु दिल ।

२०७५ मंसिर ७

खप वडा नं. ९ या तलातुथि फल्चाया उलेज्या प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुं याडु दिल ।

संस्कृति, पर्यटन व नागरिक उड्डयन मन्त्रीज्यु पाखें खप लायकुलिया सिद्धिलक्ष्मी देगःया तःचा लः ल्हाडु काया दिल ।

खप नगरपालिकाया ग्वसालय् जूगु थी थी ब्वने कुथि ब्यागु कासाय ग्वाहालीमि पिन्ता दसि पौ लः ल्हाय्गु ज्या मेयर सुनिल प्रजापति पाखें जुल ।

२०७५ मंसिर ८

खप नगरपालिकाया ग्वसालय् खपया सांस्कृतिक गुरु पिनिगु मुनेज्या यासे मेयर भाजुं नगरपालिकाया आजु कडु दिल ।

खप नगरपालिका पाखें चाय्क तःगु खप कलेज अफ इञ्जिनियरिड कलेजया १० कगु बुदिं या लसताय जुडुगु रोबोटिक्स धिं धिं बलाकासाया उलेज्या मेयर भाजु सुनिल प्रजापतिज्युं याडु दिल ।

२०७५ मंसिर १० गते

जड्गम प्रतिष्ठान, जड्गम मठ खप या ग्वसालय् वीरशैव जड्गम संग्रहालय तथा खप संस्कृति अध्ययन केन्द्र चाय्केगु ज्या भवः शताब्दी पुरुष सत्यमोहन जोशीजुं उल ल्यं दःगु ज्याभवः १९ पति खय्

नेमकिपाया नायो भाजु नारायणमान बिजुक्छेंज्यू पाखें चिनियाँ राजदूत यु होड जु याता बिदाइ

२०७५ मंसिर ६ गते नेमकिपाया नायो भाजु नारायणमान बिजुक्छें (रोहित) जु पाखें जनवादी गणतन्त्र चीनया नेपःया लागि राजदूत जुयो भःम्हा यू होड जुयाता नापलाड बिदाइ बियो दिल । नापलाय्गु भ्क्वल्य् बिजुक्छेंजुं नेपः व चीनया दथुइ ऐतिहासिक स्वापु याता अभ् क्वातुकेया निंति संस्कृति, भाषा व पर्यटनयाता काल बिल याय् मःगु खाँ न्हिथाड दिल ।

दराजया खापा चाय्क्केता तँचा मःथे भाय नं अथे हे नुगः खाँ प्क्केता महत्त्वपूर्ण जुगुलिं न्हूगु पुस्तां चिनियाँ भाय् सय्क्केगुलिं हचिल च्वंगु खाँ नपां अमेरिका व चीन दथुई व्यापार युद्ध जुगुलिं ट्रम्पया थुगु नीतिखं अमेरिकी नागरिक तय्ता व संसारया फुक्क जनता तय्ता दुःख जुइगु खाँ कड दिल ।

ल्याटिन अमेरिका व अफ्रिका नपां चीन मिलजुयो ज्यासाड च्वंगु नपां स्वापुया विषयल्य् थःपिसं च्वसु त च्वया च्वडागुलिं न्हूगु पुस्तां चीन व परराष्ट्र नीतिया विषय ब्याक्व थुइक च्वंगु दः। चीनया परराष्ट्र नीति याता संसारया छगू नेगु देशं बाहेकं फुक्कसिनं यो ताय्क च्वंगु जक मखु थ्व संसारया निंति बाँलागु व भिंगु नीति खः धायो दिल ।

नापलाय्गु भ्क्वल्य् राजदूत यू होड नं धायो दिल-छिता (बिजुक्छें ज्यू याता) अन्तर्राष्ट्रिय परिस्थितिया विषय



ब्याक्कं थूम्हा लिपाथ्यंकया दूरदर्शी बिचः दःम्हा छम्हा विद्वानकथं जिं (यु होडं) सम्मान याड च्वडा । अ चीन नपां अमेरिकां गुगु, सामना याड च्वंगु खः अजगु सामना थ्वनं न्हपा अमेरिकां गुब्ले नं फय् म्वः। छगू देशय् छुं नं वस्तु दयक्केता यक्व देया ग्वाहाली दै । व्यापारयुद्ध खं अमेरिका व चीनयाता थाकुइ गुयां जुल नपां उकीं मे मेगु दथुइया दे तय्ता नं अथे हे थाकुइगु जुल । उगु नापलाय्गु व बिदाइया भ्क्वल्य् नायो भाजु बिजुक्छें जुं मतनाया चिंया रुपय् म्ह्य्खा भ्यो लः ल्हाड बिलसा राजदूत यू होड जुं रंगीन पाण्डा उपहार बियो दय्गु खः।

ख्वप नगरपालिकाया ...

दय्गु खः। उगु ज्या भ्क्वः स ख्वपया मेयर भाजु सुनिल प्रजापति जुं पुर्खा दय्कगु सम्पत्ति ल्यंक व भिंक तय्गु भीगु दायित्व खः धाय्गु खाँ काड दिल ।

अथेहे नेपाल बक्सिड संघया ग्वसालय् जूगु बक्सिड कासाय् ख्वप नगरपालिकाया कासामि सुजन पौडेलं स्वर्णपदक त्याकल ।

२०७५ मंसिर ११ गते

ख्वपया १०८ रोपनी जग्गा व हनुमन्ते खुसीया निरीक्षण नगरप्रमुख सुनिल प्रजापति, प्रजिअ नारायणप्रसाद भट्ट व

भक्तपुर जिल्ला डिभिजन सडकया इञ्जिनियर बेलबहादुर भुजेल नपां वडाअध्यक्ष पिसं स्थलगत निरीक्षण याड दिल ।

XXX

ख्वप नपाया मेयर भाजु सुनिल प्रजापतिजुं साभा प्रकाशनया अवलोकन याड दिल ।

ख्वप नपाया मेयर भाजु सुनिल प्रजापति जुं संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्री लालबाबु पण्डितजुयाता नपालाड नगरपालिकाया थी थी समस्याया विषयसं ल्हासल्ला याडदिल ।

ख्वप नगरपालिकाया ज्या भवः त



ख्वप नपाया मेयर भाजु सुनिल प्रजापति जुं संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्री लालबाबु पण्डितजुयाता नपालाड नगरपालिकाया थी थी समस्याया विषयले लह्लासल्ला याडदिल ।



भनपा प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुनं संस्कृति, पर्यटन व नागरिक उड्डयन मन्त्रीज्यु पाखें ख्वप लायकुलिया सिद्धिलक्ष्मी देगःया तःचा लः लहाड काया दिल ।



ख्वप वडा नं. ९ या तलातुंथी फल्चाया उलेज्या प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुं याड दिल ।



ख्वप इ. कलेजया ग्वसाले जुगु रोबोट धिधिं बला कासाया उलेज्या प्रमुख प्रजापति याड दिल



ख्वप नगरपालिकाया ग्वसालय् जुगु थी थी ब्वने कुथि ब्यागु कासाय ग्वाहालीमि पिन्ता लयूता पौ लः लहाय्गु ज्या मेयर सुनिल प्रजापति पाखें जुल ।



ख्वपया १०८ रोपनी जग्गा व हनुमन्ते खुसीया निरीक्षण नगरप्रमुख सुनिल प्रजापति, प्रजिअ नारायणप्रसाद भट्ट व भक्तपुर जिल्ला डिभिजन इञ्जिनियर बेलबहादुर भुजेल नपां वडाअध्यक्ष पिसं स्थलगत निरीक्षण याड दिल ।